

Rijswijk

Welzijn in Rijswijk

Sterker door sociale samenhang

Uitvoeringsagenda 2021–2022

Inhoud

1. Het begin	3
2. Rijswijk in cijfers	4
3. De organisatie	5
4. De thema's	8
4.1 Eenzaamheid	9
4.2 Mantelzorg	15
4.3 Vrijwilligers	18
4.4 Inclusie	21
5. Communicatie	26
6. Financiën	31

1. Het begin

De gemeente Rijswijk wil een inclusieve samenleving zijn waarin plek is voor iedereen en waar iedereen mee kan doen. Elke inwoner heeft een sociaal netwerk, niemand voelt zich eenzaam, er zijn voldoende vrijwilligers en mantelzorgers die een bijdrage leveren aan deze samenleving. Ook in Rijswijk hebben inwoners te maken met problemen en beperkingen die een belangrijke rol spelen in hun leven en ervoor zorgen dat zij niet (volledig) mee kunnen of durven doen. Het college gaat zich inspannen om deze participatieblokkades zoveel mogelijk weg te nemen.

Rijswijk moet een stad zijn waarin mensen dichtbij elkaar staan en naar elkaar omkijken. Het welzijn van de inwoners is voor ons heel belangrijk. Met welzijn bedoelen we dat mensen zich zowel lichamelijk, geestelijk als sociaal goed voelen. Dit gaat verder dan alleen welvaart. Ook andere factoren zoals gezondheid, vrijheid, vriendschappen en een zinvolle dagbesteding spelen hierbij een rol.

De Brede Welzijnsnota wordt vermoedelijk in december 2020 vastgesteld door de raad. De wens is om de Uitvoeringsagenda voor 1-1-2021 gereed te hebben. Vandaar dat deze al tot stand komt, voordat de brede Welzijnsnota definitief door de raad is vastgesteld. De Uitvoeringsagenda is een 'levend' document. Dit houdt in dat het college het document tussentijds kan aanpassen aan nieuwe inzichten en behoeften.

Voor de totstandkoming van de Brede Welzijnsnota zijn er op 31 oktober 2019 en op 10 september 2020 Brede Welzijnsbijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten waren circa 100 deelnemers aanwezig van verschillende organisaties. Daarnaast zijn er nog aanvullende individuele gesprekken gevoerd met (culturele) instellingen en zorginstellingen waaronder huisartsen. Om ideeën verder uit te werken, is er 15 oktober 2020 een derde bijeenkomst georganiseerd.

De ideeën vanuit de Brede Welzijnsnota worden verder uitgewerkt in deze Uitvoeringsagenda.

2. Rijswijk in cijfers

De gemeente Rijswijk telt per 1 januari 2020 54.432 inwoners. De bevolking gaat sterk groeien. De verwachting is dat de bevolking groeit naar 63.608 inwoners in 2035. De groep jonger dan 20 jaar en de groep inwoners ouder dan 65 jaar groeien relatief het hardst (Mulier Instituut 2018).

Eenzaamheid

In Rijswijk voelen zich naar schatting 18.000 inwoners zich matig tot (zeer) ernstig eenzaam (47%). Vier op de tien inwoners (40%) van Rijswijk van 19 jaar en ouder voelen zich matig eenzaam en één op de twaalf inwoners voelt zich (zeer) ernstig eenzaam (8%). Een derde van de inwoners (32%) is emotioneel eenzaam, bijna de helft is sociaal eenzaam (48%).

Bijna twee derde van de inwoners van niet-westerse afkomst voelt zich eenzaam. Meer mannen dan vrouwen in Haaglanden voelen zich matig tot zeer ernstig eenzaam en een hoger percentage 85-plussers voelt zich eenzaam in vergelijking met inwoners jonger dan 85 jaar. Bijna twee derde van de inwoners in Haaglanden van niet-westerse afkomst voelt zich eenzaam. Dit is hoger dan bij inwoners van autochtone of westerse afkomst.

Volgens de Jongerenenquête 2015 voelt 46% van de jongeren (12-18 jaar) in Rijswijk zich matig tot zeer ernstig eenzaam.

Mantelzorg

Eén op de zeven inwoners van Rijswijk is mantelzorger. 14% van de inwoners van 19 jaar en ouder in Rijswijk is mantelzorger (ongeveer 5.500 inwoners).

Eén op de zeven mantelzorgers voelt zich zwaar belast tot overbelast. Het aantal uur dat er per week mantelzorg wordt gegeven loopt uiteen. Door 53% van de mantelzorgers in Rijswijk wordt 5 uur of minder per week besteed aan de mantelzorg, 18% besteedt meer dan 20 uur per week. Ongeveer 850 inwoners in Rijswijk voelen zich tamelijk zwaar belast tot overbelast door de mantelzorg, dit is 15% van de mantelzorgers.

Vrijwillige inzet

22% van de inwoners in Rijswijk doet vrijwilligerswerk (ongeveer 8.500 inwoners). 15% heeft belangstelling om vrijwilligerswerk te doen, maar doet dat nu nog niet. Ruim de helft van de vrijwilligers (55%) besteedt 2 uur of meer per week aan het vrijwilligerswerk.

Bij de volwassenen wordt geen trend gezien over de jaren in het percentage vrijwilligers. Bij de ouderen is het percentage gedaald van 27% (2012) naar 21% (2016).

In Haaglanden wordt het hoogste percentage vrijwilligers binnen de leeftijdscategorieën gezien bij 65- tot en met 74-jarigen, bij 85-plussers is het percentage het laagst. Bijna drie op de tien inwoners van autochtone afkomst is vrijwilliger, dit is hoger dan bij inwoners van overige westerse en niet-westerse afkomst. Bij inwoners met een hogere sociaaleconomische status (hoog opleidingsniveau, hoger inkomen) en bij inwoners die geen moeite hebben met rondkomen doet een hoger percentage vrijwilligerswerk in vergelijking met inwoners met een lagere sociaaleconomische status en/of moeite met rondkomen. Bij inwoners die ongehuwd, gescheiden of weduwe/wedunaar zijn, is een lager percentage vrijwilliger dan bij inwoners die gehuwd zijn of samenwonen met een partner.

3. De organisatie

De gemeente Rijswijk staat voor een belangrijke uitdaging. De maatschappelijke en overige partners zijn aan zet en de gemeente Rijswijk heeft daarbij een regisserende en faciliterende rol. De noodzaak van deze werkwijze is ontstaan doordat er meer vraaggericht aanbod gecreëerd moet worden waarin partijen samen optrekken om overlap en versnippering tegen te gaan. Het is wenselijk dat maatschappelijke partners van een inspannings- en activiteitgerichte werkwijze overgaan naar een resultaat- en doelgerichte werkwijze.

Coalitievorming met partners is noodzakelijk om de doelstellingen te realiseren, om beter samen te werken, te komen tot een effectiever, innovatiever aanbod en betere verbindingen te leggen. Het is van belang dat de gemeente, maatschappelijke partners, ondernemers, vrijwilligers en mantelzorgers in coalities gaan samenwerken. Daarom zal er de komende jaren ook flink worden ingezet om bij de coalitievormingen de maatschappelijke partners van zorg, WMO, cultuur, jeugd, sport en werk te betrekken. Iedere partij draagt datgene bij dat leidt tot het meest effectieve aanbod. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk!

Activiteiten worden breed gedragen door meerdere maatschappelijk partijen. Daarmee wordt ook meer balans gecreëerd in het welzijnsveld. Hiernaast wordt ingezet op een transitie van een centrale uitvoering naar een breed evenwichtig netwerk. Dit betekent niet dat er activiteiten vanuit verschillende partijen dubbel worden georganiseerd, maar dat we gaan verbinden, samenvoegen om vervolgens juist ook binnen activiteiten te kunnen differentiëren. De differentie kan zitten in plek waar de activiteit plaatsvindt (dus eenzelfde activiteit, maar in verschillende wijken), de leeftijdsgroep (dezelfde activiteiten, maar onderscheid in jongeren en oudere deelnemers) of de interesse.

Samenvattend geldt:

- dat wat goed blijft wordt behouden;
- we gaan niks dubbel opbouwen;
- bestaande welzijnstaken die niet goed worden uitgevoerd of niet effectief zijn gaan we niet naast elkaar organiseren, maar dat wordt gereorganiseerd bij Stichting Welzijn Rijswijk (SWR) c.q. een andere welzijnspartij of deze opdracht wordt teruggetrokken bij de betreffende partij om elders te beleggen;
- preventie moet leiden tot kostenbesparingen en die worden ingeboekt in de begroting;
- de subsidieën in dit veld worden betrokken bij de algemene taakstelling op subsidies volgens het vast te stellen maatschappelijk afwegingskader. Activiteiten worden langs de lat van een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) gelegd.

Voor een effectieve impuls of de vier thema gebieden wordt:

- In beeld (visueel maken) gebracht welke activiteiten er allemaal zijn, op welke plek, voor welke doelgroep en hoe deze activiteiten bijdragen aan de vastgestelde doelstellingen en het algemene uitgangspunt dat activiteiten bijdragen aan preventie.
- Ingezoomd op de behoefte die bestaat bij inwoners en in beeld gebracht waarom eventuele bestaande activiteiten daar niet aan tegemoet komen.
- Bij het opzetten van nieuwe activiteiten wordt kritisch gekeken naar bestaande activiteiten en hoe deze tot elkaar verhouden.

De impuls die met de uitvoeringsagenda wordt ingezet, heeft dus gevolgen voor bestaande activiteiten. In het algemeen geldt de stelregel 'nieuw voor oud'. Bestaande activiteiten kunnen opgaan in nieuwe activiteiten en daarmee specifiek worden toegespitst op de behoefte in de samenleving.

Per thema wordt een coalitie gevormd welke aan de slag gaat om vervolg te geven aan de gemaakte afspraken/ideeën. Alle activiteiten die betrekking hebben op een bepaald thema, vallen onder de 'paraplu' van de desbetreffende coalitie. Per idee wordt een trekker benoemd die zorgt dat het idee wordt uitgevoerd. Deze koppelt de vorderingen terug aan de coalitie.

Coalities

Een coalitie is een samenwerkingsverband van verschillende partijen die ieder op eigen wijze een maatschappelijke rol spelen om één of meerdere thema's uit de Brede Welzijnsnota op te pakken. Er moeten coalities worden gevormd tussen partijen om versnippering en overlap tegen te gaan en samenwerking te bevorderen. Tijdens de welzijnsbijeenkomst van 10 september 2020 zijn de eerste stappen gezet tot het vormen van coalities. Wie precies gaan deelnemen per coalitie, zal duidelijk worden bij de bijeenkomst die in januari/februari 2021 georganiseerd wordt. Omdat dit een nieuwe manier van werken is, neemt de gemeente in beginsel de regie om tot vorming van coalities te komen.

In elke coalitie worden de volgende eisen gesteld:

- Partijen nemen zitting in een coalitie vanuit reguliere middelen; voor het deelnemen in de coalitie (personeelskosten) worden geen middelen beschikbaar gesteld.
- Per coalitie wordt een partij aangewezen die namens de coalitie zitting neemt in de kerncoalitie.
- De coalitie zorgt ervoor dat elk idee een trekker heeft die zich inzet om het idee ook daadwerkelijk uit te voeren. In eerste instantie zal de gemeente de trekkersrol op zich nemen, maar het is goed daarbij alvast een partner te hebben die deze rol op termijn overneemt.
- De coalitie zorgt ervoor dat bij elk idee minimaal 3 partijen betrokken zijn.
- De coalitie komt minimaal 4 x per jaar bijeen.
- Alle partijen zijn zoveel mogelijk bij de bijeenkomsten aanwezig.
- Partijen zijn bereid kritisch naar hun eigen aanbod te kijken. Is er een activiteit die niet goed loopt, maar samen met een idee uit de Uitvoeringsagenda wellicht wel kan floreren? Of kan bestaand aanbod dat niet goed loopt vervangen worden door ander aanbod, ook al is dat van een andere aanbieder?

Kerncoalitie

Er wordt een kerncoalitie geformeerd welke toeziet op de uitvoering van de Uitvoeringsagenda als geheel (alle ideeën). Dit kerncoalitie hangt als het ware boven de coalities en bestaat uit vertegenwoordigers vanuit verschillende (welzijns)partners. Vanuit het kerncoalitie worden de thema's, doelstellingen en acties gecoördineerd en gemonitord. Het kerncoalitie bestaat uit partijen die zich hiervoor opgeven en die zich vrijblijvend willen inzetten en komt minimaal 2 x per jaar bijeen.

Goede faciliteiten

De verschillende bijeenkomsten moeten goed gefaciliteerd worden. Zeker wanneer bijeenkomsten digitaal moeten plaatsvinden, vereist dit de nodige aandacht.

Evaluatie

Gedurende het hele project wordt er op de voortgang van projecten/ activiteiten geëvalueerd en bijgestuurd. Na twee jaar worden de resultaten van de uitvoeringsagenda weergegeven en geëvalueerd. De resultaten van de evaluatie worden bekeken. Vervolgens wordt nagegaan welke activiteiten worden voorgezet in een nieuwe uitvoeringsagenda. Per twee jaar wordt er aan de hand van de evaluatie een nieuwe uitvoeringsagenda opgesteld.

Samenwerking binnen de gemeentelijke beleidsterreinen

De gemeente neemt in beginsel de regie om tot vorming van coalities te komen. Door deze extra betrokkenheid vanuit de gemeente kan tevens de koppeling gemaakt worden met acties uit het sportakkoord en met acties uit het nog te ontwikkelen preventieakkoord en beleid sociaal domein. Al deze beleidsterreinen hebben met elkaar te maken en hebben (deels) dezelfde partners nodig om tot mooie resultaten te komen. Wanneer wordt gewerkt aan het preventieakkoord en het beleid sociaal domein zal gekeken worden hoe de welzijnscoalities en het kernteam Sportakkoord tevens ingezet kunnen worden voor deze beleidsterreinen. Op die manier kan er op verschillende onderwerpen een optimale samenwerking tussen partijen gerealiseerd worden.

Daarnaast wordt er gewerkt aan een maatschappelijke kader voor het toekennen van subsidies. Ook vanuit dit kader wordt gestuurd op samenwerking en voorkomen van overlap. Bij de aanvraag van een subsidie moet duidelijk zijn op welke en vraag vanuit de samenleving wordt ingespeeld en wat het maatschappelijk effect zal zijn. Voor de aanvraag moet dus inzichtelijk zijn welke behoefte wordt ingevuld en andersom welke gat er zal ontstaan wanneer de subsidie niet wordt toegekend.

4. De thema's

We activeren inwoners en partijen in Rijswijk samen te werken aan een samenleving waarin iedereen meedoet en waar iedereen bijdraagt aan het geluk voor zichzelf en aan het welzijn voor anderen. We gaan ons inzetten om verbindingen te maken met onder andere zorg, cultuur, sport en maatschappelijke partijen. We zorgen dat iedereen, van jong tot oud, mee kan doen. We nemen drempels weg en maken een inclusieve samenleving met voldoende vrijwilligers en vitale mantelzorgers zo vanzelfsprekend mogelijk. We haken aan bij bestaande initiatieven en/of bundelen deze en we zoeken naar mogelijkheden om nieuwe initiatieven te realiseren.

Samen werken we aan een Rijswijk waar iedereen meedoet, waar niemand aan de kant staat, waar we naar elkaar omkijken en waar sterke en vitale partijen zorgen voor ontmoeting en ontspanning. En daar zijn we trots op!

Om dit te kunnen realiseren hebben we samen een aantal belangrijke doelstellingen benoemd. Doelstellingen waar we samen de schouders onder gaan zetten. Deze doelstellingen staan onder het kopje 'Wat willen we bereiken?' bij hoofdstuk 4.1. t/m 4.4. In deze Uitvoeringsagenda genoemde ideeën dragen bij aan het realiseren van de doelstellingen.

De doelstellingen zijn uitgewerkt in de volgende thema's:

1. Eenzaamheid
2. Mantelzorg
3. Vrijwilligers
4. Inclusie

De uitvoering start zodra de Uitvoeringsagenda in de gemeenteraad is besproken. Hierna wordt een plenaire bijeenkomst gepland waar de coalities gevormd worden en de afspraken vastgelegd worden. Daarna kan gestart worden met het uitwerken en uitvoeren van de ideeën.

4.1 Eenzaamheid

Hoewel wij ons in Rijswijk ervan bewust zijn dat eenzaamheid nooit helemaal opgelost kan worden, willen wij ook niet accepteren dat inwoners van Rijswijk zich eenzaam voelen. Rijswijk wil dit aanpakken en is van mening dat het anders moet en kan.

Wat willen we bereiken?

- Het percentage ernstig eenzamen met 4% verlagen (van 8% naar 4%).
- Het percentage jongeren (12-18 jaar) dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt, daalt van 46% naar 40%.
- Het percentage matig tot zeer ernstig eenzamen van 19-65 jaar verminderen van 46% naar 40%.
- Het percentage matig en ernstig eenzamen boven de 65 jaar verlagen van 52% naar 40%.

Hoe gaan we dat doen?

- Eenzaamheid gezamenlijk aanpakken. Hierbij is samenwerking van de partijen essentieel op het gebied van signaleren en doorverwijzen.
- Eenzaamheid herkenbaar en bespreekbaar maken.
- Netwerkaanpak om eenzaamheid te signaleren. De gemeente neemt de regierol op zich en faciliteert een actieve aanpak, inclusief de communicatie.
- Laagdrempelige ontmoetingen/activiteiten dicht bij huis.

Eenzaamheid – Wat, wie, uitwerking

De eerste drie ideeën staan genoemd in de Brede welzijnsnota. De overige ideeën zijn wel genoemd tijdens de bijeenkomst met partners, maar niet opgenomen in de nota.

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Mensen waarvan bekend is dat ze eenzaam zijn/raken stimuleren om als buddy vrijwilligerswerk te gaan doen, mits ze hiervoor geschikt zijn.	- Buddy Netwerk - Huisartsen - Kenniscentrum Kind en Scheiding - Kwadraad - Rijswijk Wonen - VTV - Welzijn Rijswijk - Werkgroep Samen sterk bij scheiding - Xtra Plus JIT - ExPex - GGZ Rivierduinen - REAKT (maar niet in Rijswijk zelf) - YOUZ (maar niet in Rijswijk zelf) - CJG - Spel aan Huis - Cardia - Onderwatershof - Florance - Humanitas - Weggeefwinkel - Kerken - Flatcoaches - Gemeente	Dit idee wordt verder uitgewerkt met Buddy Netwerk.

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Partners ontwikkelen een programma voor jongeren die eenzaam zijn of dreigen te raken.	1 + 2: - Jongerenwerkers van Welzijn Rijswijk - Xtra Plus JIT - YOUZ - Onderwijs - Leerplichtambtenaren - RMC-casemanagers - Rijswijk Wonen - Kwadraad - Huisartsen - GGZ Rivierduinen - Buddy Netwerk - ExPex - Werkgroep samen sterk bij scheiding - Kenniscentrum Kind en Scheiding - CJG - Spel aan huis - Gemeente 3: Gemeente 4: - Jongerenwerk van Welzijn Rijswijk - Sport- en culturele verenigingen - Scouting - Trias - JIT - Werkgeversservicepunt Rijswijk - Haaglanden Beweegt - Politie/Handhaving - Leger des Heils	1. Eenzame jongeren in beeld krijgen. 2. Eenzame jongeren opzoeken op plekken waar ze zijn (vindplaatsen) en per jongere kijken wat er nodig is en dan evt. doorverwijzen (warme overdracht; wellicht eerste keer aan de hand meenemen). 3. Praktisch overzicht van waar naartoe doorverwezen kan worden. 4. Plek voor jongeren (met extra aandacht voor jongeren die eenzaam zijn door armoede).

	- Don Bosco - Gemeente	
--	---	--

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Jaarlijks wordt met groot succes de Kerstafette ¹	- Welzijn Rijswijk - Fonteynenburg - Leger des Heils	1. Kerstafette blijft bestaan; elke wijk (11 in totaal) kan in december budget (max € 500,-) voor een etentje aanvragen. Daarnaast kan er elke maand (jan t/m nov) 1 etentje aangevraagd worden. Dit zou elke maand in een andere wijk moeten zijn.

¹ Kerstafette: wordt jaarlijks vanuit de gemeente georganiseerd. Iedereen kan geld aanvragen voor het organiseren van een etentje voor eenzame mensen rond de kerstperiode.

georganiseerd. Dit wordt uitgebreid naar een concept voor het gehele jaar (dus niet alleen met de kerst).	- Trias - Resto van Harte - Kerken - Stichting Buurtschap Oud Rijswijk (SBOR) - Wijkvereniging Leeuwendaal - Buurt- en speeltuinvereniging Inter Amicos - Buurtvereniging Lindelaan en omgeving (BUVELIO) - Vereniging Buurtraad Steenvoorde (VBS) - Buurtcommissie Cromvliet - Bewoners - Ondernemers - Gemeente ‘Doorverwijzers’: - Weggeefwinkel - Kerken - Huisartsen - Welzijn Rijswijk - Flatcoaches	Voorwaarden zijn: - Minimaal 1 bewoner en een ondernemer en een (zorg)professional (i.v.m. doorverwijzing/ meegeven flyer) vragen aan. - Per wijk 1 extra etentje naast Kerstafette. - Minimaal 20 eenzame personen / mensen die elkaar nog niet (goed) kennen. 2. Samen aan tafel/ koffie/theemoment (meerdere keren per jaar). - Overzicht van wat er al is per wijk per dagdeel. - Overzicht van locaties waar mensen samen kunnen komen indien die er nog niet is in een bepaalde wijk. - In de wijk i.v.m. mobiliteit van mensen. - Goede locaties/ruimte: in een school, in een wijkgebouw, neutraal terrein (geen kerk). Plek waar meer services zijn. Oude buurthuizen van vroeger. - Overzicht per dagdeel van waar men naartoe kan gaan en wat er te doen is qua drinken en eten. Dus al het aanbod in geheel Rijswijk onderverdeeld per wijk. - Aanbod ook in de krant zetten en niet alleen digitaal verspreiden. - Professional aanwezig (al is het af en toe) om mensen te woord te kunnen staan (warme overdracht door bekende die altijd bij activiteit aanwezig is). - Wekelijks aanbod per wijk zou het meest ideaal zijn.
---	--	---

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Huiskamers binnen woonflats of ontmoetingsruimte in de wijk	- Welzijn Rijswijk - Rijswijk Wonen - Wijk- en buurtverenigingen uit de wijk/buurt van de flat met flatcoaches	Met de coöperaties moet worden afgestemd wat haalbaar en mogelijk in samenwerking met de maatschappelijke partners. Het doel is om zoveel mogelijke ontmoetingsplekken te creëren in wijk/buurt.

	- Gemeente	
Bewegen tegen eenzaamheid	- Refleks - PUUR Fysiotherapie - Welzijn Rijswijk - Haaglanden Beweegt - Happy Fit - Onderwijs - Sportverenigingen - Wandelclubs - Gemeente	- Voorbeelden: Bewegen op recept, Golden Sports Refleks (start begin 2021). - Sportaanbieders moeten dit oppakken/uitvoeren. - Beweegactiviteiten koppelen aan gesprekken. - Professionals om (af en toe) aanwezig te zijn bij de koffie/theemomenten of tijdens de wandelactiviteit.
Jong ontmoet Oud + Leer de digitale wereld kennen	- VTV Vrijwillige Thuishulp (VTV) - Sociaal werk - Welzijn Rijswijk - Onderwijs - Woonzorgcentra - Gemeente	- Activiteiten organiseren voor jongeren die ouderen begeleiden bij het leren omgaan met de digitale wereld. - App – groep/ platform aanmaken tussen jong en oud. - Met scholen nagaan of jongeren als een soort maatschappelijke stage ouderen mogen helpen bij het werken met digitale apparaten.
Belteams	- Welzijn Rijswijk - Kerken - Belangenbehartigingsorganisaties - Bewonersorganisaties - Gemeente	Welzijn Rijswijk heeft in de beginfase van Corona “In Contact” opgericht. Mensen die behoefte hebben aan een praatje kunnen dit online aangeven. Vrijwilligers pakken dit op en bellen met de mensen. Dit kan verder worden uitgerold en opgepakt door heel Rijswijk in samenwerking met partners.

4.2 Mantelzorg

De gemeente Rijswijk wil mantelzorgers zo goed mogelijk ondersteunen en overbelasting voorkomen waarbij wordt uitgegaan van de principes van eigen kracht, burgerkracht en participatie.

Wat willen we bereiken?

- Het percentage geregistreerde mantelzorgers toe te laten nemen met 5% zodat we meer mantelzorgers in beeld hebben;
- Het percentage overbelaste mantelzorgers af te laten nemen met 7%;
- Het beter in beeld krijgen van jonge mantelzorgers.

Hoe gaan we dat doen?

- Bij (zorg)professionals is, naast aandacht voor de zorgvrager, ook aandacht voor de mantelzorger. Mantelzorg moet bespreekbaar worden gemaakt. In de coalitie wordt de aanpak besproken.
- Er worden ontmoetingen dichtbij huis georganiseerd.
- Er komen verbindingen met scholen om jonge mantelzorgers te vinden en te informeren.
- Er komen campagnes waarin wordt gestuurd op het herkennen van mantelzorgers. Dit omdat mantelzorgers zichzelf vaak niet als mantelzorger zien.
- De gemeente gaat inzetten op herkenning, erkenning en waardering.

Mantelzorg – Wat, wie, uitwerking

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Het ontwikkelen van een QuickScan zodat mantelzorgers sneller en beter gesignaleerd kunnen worden, bijvoorbeeld ook door leerkrachten en huisartsen. Hierdoor kan de juiste hulp en/of ondersteuning worden geboden.	1. - GGD Haaglanden - Gemeente 2 + 3 - Welzijn Rijswijk - Mantelzorgers - Huisartsen - Onderwijs - Uitvoering² - Scholen - Flatcoaches - Cardia Onderwatershof - Florance - Kenniscentrum Kind en Scheiding - Kwadraad - Gemeente	1. De wettelijk verplichte enquête voor de WMO wordt uitgebreid met vragen die betrekking hebben op mantelzorgers. Bij andere gemeenten wordt gekeken welke vragen gesteld worden en welke relevant voor de gemeente Rijswijk zijn. 2. Een Quik Scan (evt. apart 1 voor jongeren en 1 voor volwassenen) opstellen met eenvoudige vragen. Het doel hiervan is om snel duidelijk te krijgen of iemand een mantelzorger is of niet. Degene die de Quick Scan afneemt en constateert dat iemand daadwerkelijk een mantelzorger is, kan de mantelzorger doorverwijzen naar het mantelzorgsteunpunt. Maar ook mensen zelf kunnen de Quick Scan (op zichzelf) toepassen. 3. Het ontwikkelen van een routekaart die aangeeft welke ondersteuning er is en waar men terecht kan. De routekaart en de Quick Scan zijn verwant aan elkaar.
Mantelzorgkoffer	- Welzijn Rijswijk - ZorgMies Regio Delft e.o. - GGZ Rivierduinen - Indigo (psychologiepraktijk) - Xtra Plus JIT - Zonnebloem - Gemeente - Onderwijs - huisartsen	Een mantelzorgkoffer wordt samengesteld met en door partners en uitgereikt aan mantelzorgers die zich inschrijven bij Mantelzorg Welzijn Rijswijk. In de koffer zit informatie van verschillende organisaties die mantelzorgers kunnen ontlasten of steun bieden. Er wordt gestreefd naar een divers aanbod.

² Uitvoering die de QS gaat gebruiken. Ergens kunnen worden aangemeld en actie op ondernomen en mantelzorgers sneller in beeld.

	- fysiotherapeuten - wijkverpleegkundigen - De deelnemende partners aan de coalitie	
Behoefte onderzoek mantelzorgers	- (Ex) mantelzorgers - Welzijn Rijswijk - ZorgMies Regio Delft e.o. - GGZ Rivierduinen - Indigo (psychologiepraktijk) - Xtra Plus JIT - Zonnebloem - Gemeente	Eén keer per vier jaar wordt er een enquête afgenomen onder mantelzorgers die in beeld zijn bij de mantelzorgconsulenten van Welzijn Rijswijk. Jongeren krijgen een aparte enquête. In het onderzoek wordt naar de behoeftes van mantelzorgers gevraagd zodat daar op geacteerd kan worden. Buiten de enquête worden de behoeftes van mantelzorgers ook informeel opgehaald. Dit kan bijvoorbeeld tijdens een wandeling met mantelzorgers, de high-teas en tijdens gesprekken van mantelzorgers onderling.

4.3 Vrijwilligers

Rijswijk wil vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties beter ondersteunen en stimuleren in het werk dat zij verrichten zodat zij in hun kracht komen te staan.

Wat willen we bereiken?

- Het percentage inwoners van Rijswijk dat vrijwilligerswerk doet van 22% naar 28% te brengen. Dit is dan vergelijkbaar met Zuid-Holland West (28%).
- Het percentage inwoners dat belangstelling heeft om vrijwilligerswerk te doen, maar dat nog niet doet, af te laten nemen van 15% naar 7%.
- Het percentage ouderen dat vrijwilligerswerk verricht toe te laten nemen van 21% naar 27%.
- Het verenigingsleven te ondersteunen en faciliteren waar mogelijk.

Hoe gaan we dat doen?

- Het verenigingsleven wordt versterkt; verenigingen hebben behoefte aan ondersteuning op verschillende terreinen.
- Vrijwilligers worden gestimuleerd in het verrichten van vrijwilligerswerk.
- De partijen gaan samenwerken in het vinden en binden van vrijwilligerswerk en vrijwilligers.
- Vrijwilligerswerk wordt aantrekkelijk gemaakt voor de verschillende doelgroepen.
- Er komen campagnes waarin wordt gestuurd op nut en noodzaak van vrijwillige inzet.
- Vrijwilligers worden gewaardeerd.
- Jongeren stimuleren om vrijwilligerswerk te doen.
- Er komt een netwerk van organisaties die werken met vrijwilligers.

Vrijwilligers – Wat, wie, uitwerking

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Informeren en inspireren middels lezingen/presentaties en/of netwerkbijeenkomsten bij diverse partners en organisaties. Hiermee wordt kennis gemaakt met het vrijwilligerswerk. Ook wordt het aantrekkelijker gemaakt.	- Welzijn Rijswijk - Vrijwilligerscentrum- en academie = Rijswijk Doet - De Rijswijkse Uitdaging - Afdelingen PR en communicatie gemeente - Vrijwilligersorganisaties - Gemeente	Het organiseren van netwerkbijeenkomsten/lezingen/presentaties om diverse partners en organisaties te informeren en inspireren en kennis te laten maken met het vrijwilligerswerk. De voorkeur gaat uit naar fysieke bijeenkomsten waar nieuwe organisaties/vrijwilligers mee bereikt kunnen worden. Als dit wegens corona niet mogelijk is, wordt naar een digitale bijeenkomst uitgeweken.
Coaching inzetten voor diverse specifieke doelgroepen die ondersteuning nodig hebben bij het vinden en het doen van vrijwilligerswerk.	- Welzijn Rijswijk - Vrijwilligersacademie - Rijswijk Doet - De Rijswijkse Uitdaging	Door het inzetten van coaching kan er ondersteuning worden geboden aan specifieke doelgroepen. Zo kan er beter en sneller passend vrijwilligerswerk gevonden worden maar wanneer er al vrijwilligerswerk is gevonden wordt de vrijwilliger nog steeds begeleid. De eerste afspraken tussen de gemeente en Rijswijk Doet worden gemaakt.

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Vrijwilligers perspectief bieden en waardering geven door opleidingen en/of werktrajecten aan te bieden met en door diverse partners.	- Welzijn Rijswijk - Vrijwilligerscentrum- en academie = Rijswijk Doet - De Rijswijkse Uitdaging - Bewonersorganisaties - Buddy Netwerk - Buurtverenigingen - Cardia Onderwatershof - Florance - Humanitas - KBO - Leger des Heils - Resto VanHarte in Rijswijk - Scouting Martin Luther King - Sportverenigingen - Stichting Buurtschap Oud Rijswijk - Stichting Gezond Natuur Wandelen - Stichting Vier het Leven - Stichting Vrijwilligers Terminale Zorg / Terminale Zorg door vrijwilligers (Er zijn) - Vereniging Buurtraad Steenvoorde (VBS) - VTV - Weggeefwinkel Rijswijk - Wijkvereniging Leeuwendaal - Zonnebloem - Gemeente	Het opdoen van ervaring en/of het verwerven van competenties is een van meest genoemde motivaties om vrijwilligerswerk te gaan doen. Als een vrijwilliger die werkervaring en competenties wil gebruiken voor het vinden van een baan, of het volgen van een opleiding, kan het Erkennen van Verworven Competenties (EVC) een handig hulpmiddel zijn. Voor het behoud van vrijwilligers is ook een goede persoonlijke relatie, goed geïnformeerd worden, persoonlijke groeimogelijkheden, een juiste behandeling en goede feedback op het functioneren van belang. Door het aanbieden van opleidingen en/of werktrajecten kan aan bovenstaand worden voldaan.

4.4 Inclusie

Elke inwoner in Rijswijk kan meedoen ongeacht een combinatie van min of meer onveranderbare factoren als gender, leeftijd, religie, seksuele voorkeur, etniciteit en handicap ongeacht veranderbare factoren zoals armoede, opleiding, identiteit of vervreemding.

Omdenken

Om te komen tot een inclusieve samenleving is het van belang om de mogelijkheden, talenten en eigen regie van de mensen centraal te stellen. Dit vraagt van alle partijen uit het welzijnsveld en de gemeente een andere manier van denken en werken. Om de inclusieve samenleving klein en tastbaar te maken zijn er 8 omdenkers bedacht die prikkelen tot anders denken en doen:

1. Van overheid naar samenleving

Zorgen voor mensen (met een beperking) is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid, maar de samenleving is mede verantwoordelijk.

2. Van vangnet naar springplank

De ondersteuning die geboden wordt moet niet alleen dienen als een vangnet, maar vooral als springplank voor een zelfstandiger leven.

3. Van speciaal naar normaal

Een speciale voorziening is gericht op een speciaal probleem. Terwijl er meer resultaten bereikt kunnen worden als de ondersteuning bijdraagt aan het versterken van het normale leven.

4. Van individu naar allemaal

Een voorziening moet niet alleen een oplossing zijn voor een individuele belemmering, maar het moet een oplossing zijn waar iedereen baat bij heeft.

5. Van probleem naar persoon

Je bent niet een probleem. Je bent een mens. (Met mogelijk een beperking)

6. Van beperking naar talent

Veel voorzieningen zijn nu gericht op omgaan met je problemen, in plaats van het aanspreken en versterken van iemands talent.

7. Van ontvangen naar wederkerig

Niet alleen ondersteuning ontvangen, maar zelf ook iets bijdragen aan de omgeving.

8. Van systeemwereld naar leefwereld

Door voor ogen te houden wat de bedoeling is, wordt de leefwereld van een individu of gezin het uitgangspunt voor de oplossing.

In gezamenlijkheid met de partijen uit het welzijnsveld, vrijwilligers, bedrijven, ondernemers, mantelzorgers, professionals en de (gemeentelijke) Adviesraad Sociaal Domein gaan we in gesprek om acht zogenaamde 'omdenkers' toe te passen in Rijswijk. Deze omdenkers worden ingezet om afspraken met elkaar te maken en om te komen tot een inclusieve samenleving waar iedereen mee kan en mee mag doen.

Aanbod

In Rijswijk is al veel aanbod voor specifieke (kwetsbare) doelgroepen. Dit aanbod is echter niet bij iedereen bekend. Ook is niet duidelijk of dit aanbod voldoet aan de vraag. Tot slot is veel aanbod versnipperd en weten de verschillende partijen van elkaar niet wat het aanbod is waardoor een deel van het aanbod dubbel wordt aangeboden waardoor het bereik lager is dan gewenst.

Wat willen we bereiken?

- De verschillende betrokkenen en partijen met elkaar verbinden / bij elkaar brengen.
- Wat is er aan aanbod: voldoet dit aan de vraag, is dit voldoende, is dit op elkaar afgestemd?
- Aanbod bekend maken onder alle Rijswijkers en betrokken partijen.

Hoe gaan we dat doen?

- In beeld brengen van de verschillende doelgroepen.
- In beeld brengen van de vraag. Neem ook de vraag mee hoe het aanbod het best gepresenteerd kan worden, waar rekening mee gehouden moet worden qua bereikbaarheid en toegankelijkheid.
- In beeld brengen van het aanbod. Veel aanbod is toegankelijk voor alle inwoners; hoe zorg je ervoor dat ook iedereen zich welkom voelt / van het aanbod gebruik maakt?
- Inwoners en partijen kijken samen hoe het best aan de vraag van de verschillende groepen voldaan kan worden; welke hiaten zijn er / hoe kunnen bestaande activiteiten beter op elkaar worden afgestemd / welke knelpunten zijn er binnen het bestaande aanbod en hoe kunnen die worden opgelost?

Inclusie – Wat, wie, uitwerking

Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Een gebundelde aanpak om de eerste opvang bij ervaren en gesignaleerde discriminatie zo dicht mogelijk bij de burgers te organiseren. Zo wordt er beter gebruik gemaakt van het vermogen van sleutelfiguren binnen de gemeenschap en frontlijnfunctionarissen bij maatschappelijke organisaties om bijdragen te leveren aan een veilige en inclusieve stad.	- Bewonersorganisaties - Buddy Netwerk - Buurtverenigingen - ExPex - Florance - GGZ Rivierduinen - Humanitas - Indigo (psychologiepraktijk) - KBO - Kwadraad - Leger des Heils - Rijswijks Dagblad - Roze Ouderen Rijswijk - Samenwerkingsorganisaties Beroepsonderwijs Bedrijfsleven - Scholen - Sportief Besteed Groep - Sportverenigingen en -aanbieders - Scouting - Belangenbehartigingsorganisaties - Stichting Rijswijkse Kinderopvang - Stichting voor Inclusie en discriminatiebestrijding (iDb) - VTV - Welzijn Rijswijk - Rotary - Xtra Plus JIT - YOUZ	Een lokaal netwerk voor de eerste opvang en, waar nodig, doorverwijzing naar Stichting iDb. Dit netwerk wordt gevormd door getrainde vrijwilligers en professionals, zoals zorgcoördinatoren binnen het onderwijs en aandachtfunctionarissen bij maatschappelijke organisaties (onder andere jongerenwerkers en functionarissen van wijkteams) die in staat zijn om de eerste opvang te verzorgen, een luisterend oor te bieden en bruikbare informatie te verstrekken bij ervaren discriminatie binnen sociale verbanden waarin zij opereren. De intentie is om een digitaal platform op te zetten zodat de kernpartners en anderen informatie met elkaar kunnen uitwisselen en delen over belangwekkende zaken. Er zal ook aandacht worden gevraagd voor aansprekende en stimulerende voorbeelden uit de praktijk van non-discriminatie en inclusie. Stichting iDb is de trekker.

	- Zonnebloem - Gemeente	
Idee	(mogelijke) Partners	Uitwerking
Keurmerk voor winkels/instellingen/bedrijven die veel doen op en met inclusiviteit. Uitdagen deze ook te halen.	- Stichting voor Inclusie en discriminatiebestrijding (iDb) - Gemeente - Winkeliers in Rijswijk - Regiogemeenten	Een Rijswijks (of regio) keurmerk (laten) ontwerpen, bijvoorbeeld een sticker, die in winkels wordt opgeplakt. Hierdoor wordt het duidelijk dat de winkel oog heeft voor diversiteit en iedereen welkom is. Aangedragen voorbeelden van een burger zijn een transgender persoon die zich vrij kan voelen kleding te passen conform diens geslacht en een man die voor de feestdagen een leuke pump wil kopen. Bekeken wordt of hier voorwaarden aan worden gekoppeld waaraan een winkelier moet voldoen om het keurmerk te ontvangen. De gemeente Delft heeft iets soortgelijks in hun actieplan en willen hier wellicht gezamenlijk in optrekken. Dit wordt besproken in het regio overleg. De gemeente Westland heeft een soortgelijke sticker ontwikkeld voor Westland Drempelvrij. Hiermee kunnen gehandicapte mensen of mensen in scootmobiel direct zien of zij met hun hulpmiddel zonder moeite een winkel kunnen betreden. https://www.pgwestland.nl/nl/drempelvrij Dit kan later eventueel worden uitgebreid naar een keurmerk voor bedrijven die actief bezig zijn met het aannemen van mensen met bijvoorbeeld een beperking, transgenders, mensen met een migratieachtergrond, afstand tot de arbeidsmarkt, enzovoorts. Hieraan moeten doelen en acties gekoppeld worden waaraan een bedrijf moet voldoen voordat ze het keurmerk ontvangen.
Het verzorgen van gastlessen om discriminatie en uitsluiting bespreekbaar te maken en jongeren toe te rusten zodat zij zich beter verweren	- Stichting voor Inclusie en discriminatiebestrijding (iDb) - COC Haaglanden - Welzijn Rijswijk	In samenwerking met het jongerenwerk, COC Haaglanden, Gender Straight Alliance en anderen worden er gastlessen aangeboden om discriminatie en uitsluiting bespreekbaar te maken en jongeren toe te rusten zodat zij zich beter verweren tegen discriminatie en uitsluiting. Er zal worden ingespeeld op initiatieven van jongeren om te werken aan een veilige en inclusieve leeromgeving. Stichting iDb is de trekker. Scholen die in het kader van regulier beleid of als gevolg van incidenten willen inzetten op een vreedzame en veilige leeromgeving, kunnen een beroep doen op

tegen discriminatie en uitsluiting. Versnippering in het aanbod wordt zo tegengegaan omdat het aanbod met en op elkaar wordt afgestemd.		specifieke modules die Stichting iDb in samenwerking met lokale partners kan aanbieden.
--	--	--

5. Communicatie

Om zoveel mogelijk inwoners en partijen in Rijswijk warm te maken voor het welzijn van alle Rijswijkers, is communicatie van groot belang. De bekendheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid van de Uitvoeringsagenda willen we vergroten via de websites van de partijen, social media van de partijen en via de gemeentelijke kanalen.

Logo

Betrokken partijen laten een logo laten ontwikkelen voor de Uitvoeringsagenda Welzijn. Eventueel kunnen daaronder nog logo's per thema ontwikkeld worden.

Website

Om duidelijk te maken wat er allemaal gebeurt in het kader van de Uitvoeringsagenda Welzijn, wordt aanbevolen een eigen website te onderhouden waarop alles wat met de Uitvoeringsagenda te maken heeft, gepubliceerd kan worden. Hier kunnen tevens social media kanalen als Instagram en Facebook aan gekoppeld worden. Ook kan de website een overzicht geven van alle activiteiten die er per wijk georganiseerd worden.

Bijeenkomst voor iedereen

Om alle partijen betrokken te houden zal jaarlijks minimaal één bijeenkomst worden georganiseerd die in het teken staat van de afspraken die gemaakt zijn binnen deze Uitvoeringsagenda.

Het kerncoalitie organiseert deze bijeenkomst. Hierbij wordt teruggeblikt en vooruit gekeken. Gezamenlijk wordt bepaald of de Uitvoeringsagenda nog voldoet. Regelmatig worden partijen bijgepraat over relevante ontwikkelingen en resultaten van de Uitvoeringsagenda.

Kerncampagnes

Per thema wordt een campagne ontwikkeld. Binnen elke campagne wordt in ieder geval een jaaroverzicht gemaakt van alles wat er binnen het thema wordt ondernomen. Dit zal met name gaan over de uitwerking van de verschillende ideeën. Ook wordt de campagne gebruikt om goede voorbeelden (beeldend) onder de aandacht te brengen.

Ondersteuning vanuit communicatiemedewerkers is onontbeerlijk bij het ontwikkelen van de campagnes. Mogelijk zal ook een extern communicatie- of marketingbureau ingeschakeld worden.

Voor elk thema zijn al mogelijke campagne ideeën geopperd. Die schetsen we hieronder.

Thema	Doel	(mogelijke) Partners	Uitwerking	Doelgroep
Eenzaamheid	Eenzaamheid van inwoners van de gemeente Rijswijk in de periode 2020 tot 2028 bestrijden en voorkomen.	Ondernemers (waaronder horeca), Culturele verenigingen, Schouwburg, Welzijn Rijswijk, Zorgaanbieders, Sportaanbieders, Bewonersorganisaties, Communicatie afdelingen, Vrijwilligersorganisaties, Kerken/ religieuze instellingen, Jeugd- en jongerenwerk en –organisaties, Onderwijs	Beeldend maken wat eenzaamheid is en hoe bepaalde activiteiten ervoor zorgen dat mensen zich minder eenzaam voelen. Elke maand een artikel/column in de krant met ‘eenzaamheid’ als onderwerp waardoor de verschillende vormen van eenzaamheid aan het licht komen. Laten zien dat eenzaamheid onder alle mensen voor komt; van jong tot oud, mannen en vrouwen, singles en mensen met een partner etc.	Alle inwoners
Eenzaamheid	Het percentage jongeren (12-18 jaar) dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt daalt van 46% naar 40%.	School Maatschappelijk Werk, CJG, Jeugd- en jongerenwerk van Welzijn Rijswijk, Sportverenigingen, Scouting, MEE (in sociaal wijkteam), Ipse (maar geen locatie in Rijswijk/wel ‘klanten’ met familie in Rijswijk), Middin (woonvoorziening lichamelijk gehandicapten), Kerken, Belangenbehartigingsverenigingen, Don Bosco, Xtra Plus, JIT, POH / GGZ huisartsen, Lijn1, Gemeente.	Beeldend maken wat eenzaamheid is en hoe bepaalde activiteiten ervoor zorgen dat jongeren zich minder eenzaam voelen. Onder de aandacht brengen waar jongeren terecht kunnen en wat ze zelf kunnen doen. Inschakelen marketingbureau dat gespecialiseerd is in jongerencampagnes.	Jongeren

Thema	Doel	(mogelijke) Partners	Uitwerking	Doelgroep
Mantelzorg	Het percentage geregistreerde mantelzorgers toe te laten nemen met 5% zodat we meer mantelzorgers in beeld hebben.	Welzijn Rijswijk, Ouderenorganisaties, Sociaal Wijkteam, Huisartsen, Apotheek, Kerken, Gemeentelijke loketten, Bibliotheek, MEE, Middin, Ipse, Mantelzorg Nederland, ZorgMies Regio Delft e.o., GGZ Rivierduinen, Indigo (psychologiepraktijk), Zonnebloem, (Regionale) Mantelzorg Organisatie Haaglanden (RMO), Gemeente	Promotiefilm waarin mantelzorgers een stem en een gezicht krijgen; uit de taboe halen. Mantelzorgers zoeken die mee willen werken aan de film. Ervaringen uit andere gemeenten opdoen. Marketingbureau inschakelen.	Volwassen mantelzorgers
Vrijwilligers	Vrijwillige inzet versterken.	Scholen, Haaglanden Beweegt, Gemeente	Vrijwilligerswerk aantrekkelijk maken. Hoe kunnen we duidelijk maken dat vrijwilligerswerk voor positieve invloed kan hebben op je leven. En hoe richt je de functies in zodat mensen hem willen uitoefenen. Scholen, ouderraden en jongeren betrekken bij het vraagstuk hoe vrijwilligerswerk aantrekkelijk gemaakt kan worden. Ouderenbonden en senioren betrekken bij het vraagstuk hoe vrijwilligerswerk aantrekkelijk gemaakt kan worden. Sprekers uitnodigen	Jongeren, volwassenen, senioren

Thema	Doel	(mogelijke) Partners	Uitwerking	Doelgroep
Vrijwilligers	Vrijwillige inzet versterken.	Vrijwilligerscentrum- en academie = Rijswijk Doet, alle vrijwilligersorganisaties, Gemeente	Verhalen over de vrijwilligers publiceren in dagbladen.	Jongeren, volwassenen, senioren
Inclusie	Bewustwording: iedereen hoort erbij / iedereen doet mee.	Scholen, Stichting Rijswijkse Kinderopvang, Stichting voor Inclusie en discriminatiebestrijding (iDb), Gemeente	Het tonen van (digitale) filmpjes/films waarin de dialoog wordt aangegaan om bewustwording en openheid te creëren op het gebied van inclusiviteit en diversiteit. Kinderen: vragen laten stellen aan een gekozen persoon. Eerst vertelt de persoon iets over zijn/haar leven. Dan mogen kinderen vragen stellen.	Alle inwoners
Inclusie	Bewustwording: iedereen hoort erbij / iedereen doet mee.	Stichting Kei Rijswijk, Welzijn Rijswijk, Rotary, Gemeente	Korte thematische portretten over levens van inwoners van Rijswijk die een mooi verhaal hebben. Posters in winkelstraten met kort verhaal. QR code voor het hele verhaal.	Alle inwoners
Inclusie	Kennisoverdracht	Dit kan bij alle (subsidie)partners belegd worden, Gemeente	In samenwerking met verschillende partners wordt campagne gevoerd waarbij bijvoorbeeld wordt uitgelegd hoe discriminatie en uit- en buitensluiting herkend kunnen worden. Wist je datjes....: wist je dat het vandaag de (nationale) dag is van: noem maar op. Wist je dat je bij die stichting terecht kunt voor... Iedereen kan dit doen in zijn eigen huisstijl. De kracht van herhaling en bekendheid. Commitment van de partners om samen te delen. Een extern bureau die dit kan ontwerpen, kan meedenken en faciliteren maar ook monitoren.	Volwassenen en senioren

			Koppelen aan iets informatiefs. Afhankelijk van de kosten wekelijks of maandelijks.	
--	--	--	---	--

6. Financiën

Ook nog wat budget over voor nieuwe ideeën die hier niet in staan. Voordat je budget aanvraagt voor iets nieuws: kijk eerst of er iets ouds is wat weg kan en waar het nieuwe voor in de plaats kan komen. Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten de coalities een plan indienen die voldoet aan de eisen en doelstellingen die in Brede Welzijnsnota staan.

Thema	2021		Thema	2022	
	Idee	Budget		Idee	Budget
Eenzaamheid	TOTAAL BUDGET EENZAAMHEID	200.000,-	Eenzaamheid	TOTAAL BUDGET EENZAAMHEID	250.000,-
	Mensen waarvan bekend is dat ze eenzaam zijn/raken stimuleren om als buddy vrijwilligerswerk te gaan doen, mits ze hiervoor geschikt zijn.	15.000,-		Mensen waarvan bekend is dat ze eenzaam zijn/raken stimuleren om als buddy vrijwilligerswerk te gaan doen, mits ze hiervoor geschikt zijn.	15.000,-
	Partners ontwikkelen een programma voor jongeren die eenzaam zijn of dreigen te raken. + Eenzame jongeren opzoeken op plekken waar ze zijn (vindplaatsen)	10.000,-		Partners ontwikkelen een programma voor jongeren die eenzaam zijn of dreigen te raken. + Eenzame jongeren opzoeken op plekken waar ze zijn (vindplaatsen)	10.000,-
	Jaarlijks wordt met groot succes de Kerstafette georganiseerd. Dit wordt uitgebreid naar een concept voor het gehele jaar, dus niet alleen met de kerst. + Samen aan tafel paar keer per jaar.	20.000,-		Jaarlijks wordt met groot succes de Kerstafette georganiseerd. Dit wordt uitgebreid naar een concept voor het gehele jaar, dus niet alleen met de kerst. + Samen aan tafel paar keer per jaar.	20.000,-
	Uitbreiden huiskamers/ ontmoetingsplekken binnen woonflats.	55.000,-		Uitbreiden huiskamers/ ontmoetingsplekken binnen woonflats.	105.000,-
	Flatcoach	30.000,-		flatcoach	30.000,-
	Bewegen tegen eenzaamheid	30.000,-		Bewegen tegen eenzaamheid	30.000,-
	'Jong ontmoet Oud' + 'Leer de digitale wereld kennen'	10.000,-		'Jong ontmoet Oud' + 'Leer de digitale wereld kennen'	10.000,-
	Belteams	10.000,-		Belteams	10.000,-

	Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	20.000,-		Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	20.000,-
--	---	----------	--	---	----------

Thema	2021		Thema	2022	
	Idee	Budget		Idee	Budget
Mantelzorg	TOTAAL BUDGET MANTELZORG	50.000,-	Mantelzorg	TOTAAL BUDGET MANTELZORG	50.000,-
	Het ontwikkelen van een QuickScan zodat mantelzorgers sneller en beter gesignaleerd kunnen worden, bijvoorbeeld ook door leerkrachten en huisartsen. Hierdoor kan de juiste hulp en/of ondersteuning worden geboden.	5.000,-		Het ontwikkelen van een QuickScan zodat mantelzorgers sneller en beter gesignaleerd kunnen worden, bijvoorbeeld ook door leerkrachten en huisartsen. Hierdoor kan de juiste hulp en/of ondersteuning worden geboden.	5.000,-
	Mantelzorgkoffer	30.000,-		Mantelzorgkoffer	30.000,-
	Behoeftte onderzoek mantelzorgers	5.000,-		Behoeftte onderzoek mantelzorgers	5.000,-
	Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	10.000,-		Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	10.000,-
Vrijwilligers	TOTAAL BUDGET VRIJWILLIGERS	50.000,-	Vrijwilligers	TOTAAL BUDGET VRIJWILLIGERS	50.000,-
	Informeren en inspireren middels lezingen bij diverse partners en organisaties. Hiermee wordt kennis gemaakt met het vrijwilligerswerk. Ook wordt het aantrekkelijker gemaakt.	5.000,-		Informeren en inspireren middels lezingen bij diverse partners en organisaties. Hiermee wordt kennis gemaakt met het vrijwilligerswerk. Ook wordt het aantrekkelijker gemaakt.	5.000,-
	Vrijwilligers perspectief bieden en waardering geven door opleidingen en/of werktrajecten aan te bieden met en door diverse partners.	21.000,-		Vrijwilligers perspectief bieden en waardering geven door opleidingen en/of werktrajecten aan te bieden met en door diverse partners.	21.000,-
	Coaching inzetten voor diverse specifieke doelgroepen die ondersteuning nodig hebben bij het vinden en het doen van vrijwilligerswerk.	21.000,-		Coaching inzetten voor diverse specifieke doelgroepen die ondersteuning nodig hebben bij het vinden en het doen van vrijwilligerswerk.	21.000,-
	Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	3.000,-		Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	3.000,-

Thema	2021		Thema	2022	
	Idee	Budget		Idee	Budget
Inclusie	TOTAAL BUDGET INCLUSIE	40.000,-	Inclusie	TOTAAL BUDGET INCLUSIE	40.000,-
	Het verzorgen van gastlessen om discriminatie en uitsluiting bespreekbaar te maken en jongeren toe te rusten zodat zij zich beter verweren tegen discriminatie en uitsluiting. Versnippering in het aanbod wordt zo tegengegaan omdat het aanbod met en op elkaar wordt afgestemd.	25.000,-		In samenwerking met het jongerenwerk, COC Haaglanden, Gender Straight Alliance en anderen worden er gastlessen aangeboden om discriminatie en uitsluiting bespreekbaar te maken en jongeren toe te rusten zodat zij zich beter verweren tegen discriminatie en uitsluiting.	25.000,-
	Keurmerk voor winkels/instellingen/bedrijven die veel doen op en met inclusiviteit. Uitdagen deze ook te halen. Een Rijswijks (of regio) keurmerk (laten) ontwerpen, bijvoorbeeld een sticker, die in winkels wordt opgeplakt. Hierdoor wordt het duidelijk dat de winkel oog heeft voor diversiteit en iedereen welkom is.	12.500,-		Keurmerk voor winkels/instellingen/bedrijven die veel doen op en met inclusiviteit. Uitdagen deze ook te halen. Een Rijswijks (of regio) keurmerk (laten) ontwerpen, bijvoorbeeld een sticker, die in winkels wordt opgeplakt. Hierdoor wordt het duidelijk dat de winkel oog heeft voor diversiteit en iedereen welkom is.	12.500,-
	Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	2.500,-		Budget voor nieuwe ideeën die nog niet in deze Uitvoeringsagenda staan	2.500,-
Communicatie en campagnes	TOTAAL BUDGET COMMUNICATIE EN CAMPAGNES	60.000,-	Communicatie en campagnes	TOTAAL BUDGET COMMUNICATIE EN CAMPAGNES	60.000,-
	TOTAAL Uitvoeringsagenda Welzijn	400.000,-		TOTAAL Uitvoeringsagenda Welzijn	450.000,-